

Pravno i porezno motrište menadžerskog ugovora za članove trgovačkih društava i članove uprave

Drobac, Snježana

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **RRiF College of Financial Management / RRiF Visoka škola za financijski menadžment**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:198:843662>

Rights / Prava: [In copyright](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2021-02-26**

Repository / Repozitorij:

[Repository of Final Examination Papers RRiF VŠ - Final Examination Papers and Diploma Papers](#)

RRiF VISOKA ŠKOLA ZA FINANCIJSKI MENADŽMENT U ZAGREBU

PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ RAČUNOVODSTVO I FINANCIJE

Snježana Drobac

ZAVRŠNI RAD

PRAVNO I POREZNO MOTRIŠTE MENADŽERSKOG UGOVORA ZA

ČLANOVE TRGOVAČKIH DRUŠTAVA I ČLANOVE UPRAVE

Zagreb, godina 2018.

RRiF VISOKA ŠKOLA ZA FINACIJSKI MENADŽMENT U ZAGREBU

PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ RAČUNOVODSTVO I FINACIJE

ZAVRŠNI RAD

PRAVNO I POREZNO MOTRIŠTE MENADŽERSKOG UGOVORA ZA

ČLANOVE TRGOVAČKIH DRUŠTAVA I ČLANOVE UPRAVE

Ime i prezime: Snježana Drobac

Matični broj studenta: 393/14-I

Mentor: dipl. iur. Ante Vidović, viši predavač visoke škole

Zagreb, godina 2018.

ZAHVALA

U prvom redu, Veliku zahvalnost dugujem svom mentoru dipl. iur. Anti Vidoviću koji mi je pomogao svojim stručnim znanjem i savjetima u izradi ovoga rada, kao i u pruženoj pomoći i podršci tijekom cijelog trogodišnjeg studija.

Također, zahvaljujem svim predavačima na pruženom znanju, kao i svim kolegama i kolegicama koje smo jedni druge podržavali.

I na kraju, najveću zahvalnost na pruženoj podršci i pomoći pripisujem svojoj obitelji kćerima Mandici i Ivani, sinu Luki i suprugu Deanu, kao i dragim roditeljima

mami Zorki i tati Tomi

Velika HVALA svima!

PRAVNO I POREZNO MOTRIŠTE MENADŽERSKOG UGOVORA ZA ČLANOVE TRGOVAČKIH DRUŠTAVA I ČLANOVE UPRAVE

SAŽETAK:

U ovom radu opisati će se pravni oblik menadžerskog ugovora putem kojeg članovi uprave i članovi društva zastupaju prava i obveze trgovačkih društava. Od samog osnivanja društava, članovi društva i članovi uprave, važnost članova u zastupanju, prava i obveze, te primitci i troškovi koji se javljaju kao pravno i porezno stajalište članova.

Cilj ovoga rada je pokazati strukturu društva, funkciju člana društva i funkciju člana uprave, pravni temelj i značenje menadžerskog ugovora jer vrlo je važno na samom početku u društvu znati koji pravni temelj sklopiti sa fizičkom osobom koja će obavljati i zastupati interese društva i kako će to u konačnici utjecati na cijelu strukturu i poslovanje u društvu.

Kako je tema rada vrlo široka i odnosi se na pravne osobe i u njima na fizičke osobe koje predstavljaju vlasničku ili upravljačku strukturu vezani su i pod utjecajem raznih pravnih i poreznih zakona i propisa koji se opisuju u ovom radu na jednostavan i specifičan način.

KLJUČNE RIJEČI: društvo, članovi, menadžerski ugovor, pravni i porezni položaj, primitci, troškovi

SUMMARY :

This paper analyses legal form of management contract through which members of administration and company represents rights and obligations of a company. Some important parts of this paper are the process of establishing a company, members of administration and company, the importance of members in representation, rights and obligations and receipts and costs that appear as legal and tax position of members.

The main aim of this paper is to show structure of company, the function of administration company members, legal basis as well as meaning of management contract because it is essential at the very beginning of company to know which legal basis to include with physical person which will represent interests of company and how it will eventually effect the entire structure and the company`s business.

As the subject of this paper is very extensive and refers to legal person as same as physical person which represents ownership or management structure of various legal and tax laws and regulations that are described at this paper on simple and specific ways.

Key words: company, members , management contract, legal and tax position, receipts, costs.

SADRŽAJ

SAŽETAK:	4
1. UVOD	1
2. TRGOVAČKO DRUŠTVO – OPĆENITO	2
2.1. Osnivanje trgovačkog društva	2
2.2. Prestanak društva	4
2.3. Oblici trgovačkog društva.....	4
2.4. Organi društva s ograničenom odgovornošću	6
2.4.1. Skupština	6
2.4.2. Nadzorni odbor	6
2.4.3. Uprava	6
2.4.4. Temeljne funkcije uprave	7
3. ČLANOVI TRGOVAČKOG DRUŠTVA I ČLANOVI UPRAVE	8
3.1. Članovi trgovačkog društva	8
3.2. Članovi društva stranci	9
3.3. Članovi uprave	9
3.4. Obveze člana uprave	10
3.5. Odgovornost člana uprave prema Zakonu o računovodstvu	11
4. PRAVNO I POREZNO MOTRIŠTE ČLANOVA DRUŠTVA	12
4.1. Radni odnos člana društva	12
4.2. Prava člana društva	12
4.3. Pravo člana društva sa poreznog i računovodstvenog motrišta	13
4.4. Troškovi člana društva i porezno postupanje.....	13
5. PRAVNO I POREZNO MOTRIŠTE ČLANOVA UPRAVE DRUŠTVA	15
5.1. Status osiguranika i odnos člana uprave	15
5.2. Radni odnos temeljem ugovora o radu člana uprave	18

5.3.	Status člana uprave stranca	20
6.	PRIMITCI I NAKNADE U UPRAVI.....	21
6.1.	Porezni položaj primitaka i članstva u upravi.....	21
6.2.	Primitci u naravi.....	22
6.3.	Primjeri primitaka u naravi	23
7.	MENADŽERSKI UGOVOR.....	25
7.1.	Primitci menadžera	31
8.	ZAKLJUČAK	33
9.	POPIS LITERATURE.....	34
10.	POPIS TABLICA I SLIKA	35

1. UVOD

Menadžerski ugovor je oblik ugovora o obvezama, ovlastima i pravima na kojima nastupa uprava društva u zastupanju interesa u društvu, sklapa ga fizička osoba s jedne strane i pravna osoba s druge strane čiji je temelj uređenje njihovih prava i obveza.

U ovome se radu susrećemo s pojmom i oblikom menadžerskog ugovora i njegovim pojavnim oblicima, te s poreznim motrištem, odnosno oporezivanjem rada menadžera budući menadžer spada u rukovodno osoblje te osoba koja organizira, usmjerava rad i stoji iza odgovornosti planiranja i politike organizacije.

Upravu kao vodeći organ u društvu dijeli se na posloводство i zastupanje preko svojih zastupnika fizičkih osoba odnosno članova uprave. Kakvo je njihovo pravno i porezno stajalište, te koji pravni i porezni Zakoni i propisi utječu na njihov status prikazati će se u nastavku ovog rada.

2. TRGOVAČKO DRUŠTVO – OPĆENITO

S obzirom na to da menadžeri učestalo upravljaju korporacijama¹, odnosno u užem smislu trgovačkim društvima, kao pojmu, odnosno institutu uređenom u našem zakonodavstvu, u ovome dijelu rada prvo definiramo, odnosno određujemo pojam trgovačkog društva.

Trgovačko društvo je trgovac, pravna osoba koja samostalno i trajno obavlja gospodarsku djelatnost trgovine, proizvodnje proizvoda ili usluga za tržište. Svrha trgovačkog društva je korištenje resursa, preuzimanje određenog poslovnog rizika radi ostvarivanja dobitka.

Trgovačko društvo kao pravna osoba, u nas je općenito uređena Zakonom o trgovačkim društvima (Nar. nov., br, 111/93., 34/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 111/12., 68/13. i 110/15., dalje: ZTD)², pa u skladu s odredbama čl. 1. i 2. ZTD-a u širem smislu trgovačko društvo jest trgovac, dok u užem smislu trgovačko društvo pravna je osoba čiji su osnivanje i ustroj određeni ZTD-om³

U svakodnevnom poslovnom okruženju u praksi se miješaju pojmovi te se za trgovačka društva često nepravilno koriste izrazi „firma, tvrtka, poduzeće itd.“, ali kada se misli na trgovačko društvo navedeni izrazi su neispravni.

2.1. Osnivanje trgovačkog društva

Trgovačko društvo svoj oblik pravne osobe stječe upisom u sudski registar. Prije samog upisa potrebno je obaviti sve predradnje temeljem Pravilnika o načinu upisa u sudski registar (Nar. nov., br, 22/12. i 127/14.)⁴.

U RH je omogućeno osnivanje društava elektroničkim putem iz bilo kojeg javnobilježničkog ureda ili portala Hitro-HR.

¹ Korporacija se može definirati kao “emancipirano društvo kapitala, organizacija koja ima fluidnu člansku strukturu (dionice na ime ili na donositelja), pa je za njihovo poslovanje važnije pitanje kontrole nad sadržajem i procedurama donošenja odluka, nego pitanje tko upravlja, te se kao takva proteže na sva dionička društva koja se od ostalih poduzetničkih pravnih osoba odlučno razlikuju baš po tome što je njihova vlasnička struktura potpuno odvojena od poslovodne“ - Čolaković, E., Barbić, J., Parać, B., Vujić, V. (2008.): Korporativno upravljanje – osnove dobre prakse vođenja društva kapitala. Zagreb, Biblioteka kaleid skop., str. 23. i 24.

² Zakon o trgovačkim društvima (Narodne novine br, 111/93., 34/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 111/12., 68/13. i 110/15.). Raspoloživo na: <https://zakon.hr> (pristupljeno: 15. prosinca 2018.)

³ Članak 1.2.ZTD-a

⁴ Pravilnik o načinu upisa u sudski registar (Narodne novine br, 22/12. i 127/14.). Raspoloživo na: <https://narodne.novine.hr> (pristupljeno: 15. prosinca 2018.)

Sasvim sažeto rečeno, osnivanje društva odvija se u nekoliko koraka:

I. Korak: trgovačko društvo treba imati ime pod kojim će poslovati i sudjelovati u pravnom prometu, a to ime se u smislu ZTD-a naziva tvrtka društva.

Tvrtka trgovačkog društva mora se razlikovati od tvrtke drugog trgovca, podaci sadržani u tvrtki moraju biti istiniti i upućivati na predmet djelatnosti kojom se društvo bavi.

Ime treba biti na hrvatskom jeziku i latiničkom pismu ili na službenom jeziku države članice EU

II. Korak: obrada dokumentacije kod javnog bilježnika (obrazac Po) prijava za upis u sudski registar, osobni dokumenti osnivača društva, prisutnost osoba čije je potpise potrebno ovjeriti.

III. Korak: prijava za upis u sudski registar sa svim ovjerama od javnog bilježnika predaje se u uredu Hitro.HR, potrebno je uplatiti sudske pristojbe i osnivački polog.

Nakon izvršenih uplata Hitro.HR kompletira svu dokumentaciju i šalje u nadležni trgovački sud elektroničkim putem, koji će u roku 24 sata izvršiti upis društva u Sudski registar te izdati rješenje o osnivanju i potvrdu o OIB-u novoosnovane tvrtke.

IV. Korak: preuzimanje dokumentacije iz Sudskog registra nakon čega je potrebno još obaviti i dodjelu matičnog broja i šifru glavne djelatnosti u Državnom zavodu za statistiku (Obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta po Nacionalnoj klasifikaciji) jer to su važni dokumenti koji su dalje potrebni za poslovanje društva. Društvo još treba otvoriti poslovni račun u banci te prijaviti društvo u sustav mirovinskog osiguranja, poreznu upravu, i dr.

2.2. Prestanak društva

Razlozi za prestanak trgovačkih društava mogu biti zakonski i ugovorni.

Tako su primjerice, razlozi za prestanka društva sa ograničenom odgovornošću propisani odredbom čl. 466. ZTD-a:

- vremenski istek određen u društvenom ugovoru,
- odlukom članova temeljem danih glasova većinom od najmanje tri četvrtine glasova,
- pripajanje društva drugome društvu, spajanje, podjela,
- provođenje stečajnog postupka,
- ukidanje društva
- i drugo.

2.3. Oblici trgovačkog društva

Svrha je stjecanja pravne i poslovne sposobnosti društva da može u pravnom prometu stjecati prava i preuzimati obveze⁵.

ZTD trgovačka društva klasificira u dvije temeljne skupine:

- a) društva osoba (personalna društva) u kojima su članovi vezani svojom osobnošću i radom, a mora postojati barem jedan član koji za obveze društva odgovara cijelom svojom imovinom. To su javno trgovačko društvo, komanditno društvo i gospodarsko interesno udruženje;
- b) društva kapitala (kapitalna društva) kojima je temelj udruživanja kapital, a ne osoba. Članovi u društvo unose određeni kapital, odnosno stvari i prava izražena u novcu, a za obveze društva ne odgovaraju imovinom koju nisu unijeli u društvo. To su dioničko društvo i društvo s ograničenom odgovornošću⁶.

⁵ Gorenc, V. (2011). Pravo trgovačkih društava: Visoka škola za poslovanje i upravljanje s pravom javnosti "Baltazar Adam Krčelić", Zaporešić, 2010., str.50.

⁶ Ibid., str.51

Kod samog osnivanja društava kapitala donosi se odluka o članovima jer takvu postavu propisuje ZTD u svojim člancima. Važno je istaknuti da je tu zapravo riječ o imateljima udjela u temeljnom kapitalu društava. Temeljni kapital ovisno koje društvo se osniva je također propisano, pa je kod dioničkog društva temeljni kapital 200.000 kn u kojem sudjeluju dioničari, u društvu s ograničenom odgovornošću d.o.o. temeljni kapital je 20.000 kn i društvo kapitala može imati jednog člana ili više njih, a kod društva j.d.o.o. (jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću) temeljni kapital je 10 kn i može imati najviše tri člana, kako propisuje čl. 387. st. 2. ZTD-a.

S obzirom na to da je društvo s ograničenom odgovornošću (dalje i: d.o.o.) najzastupljeniji oblik trgovačkih društava u nas, te na njega i otpada najviše registriranih trgovačkih društava, u nastavku rada pozornost posvećujemo upravo tom obliku društva, te menadžerima koji upravljaju takvim društvima.

2.4. Organi društva s ograničenom odgovornošću

2.4.1. Skupština

Skupština d.o.o-a je organ putem kojega se odlučuje o svim pitanjima vezanim uz strategiju upravljanja društvom. Skupštinu čine članovi društva koji na skupštini koja mora biti jednom u godini donose odluke za koje su ovlašteni zakonom i društvenim ugovorom. Poslove društva vodu uprava koju imenuje skupština.

Na pitanja koja su određena društvenim ugovorom i o kojima skupština odlučuje su ona koja se odnose na financijska izvješća društva, upotreba dobiti i pokrivanje gubitka, imenovanje i opoziv članova uprave, davanje prokure, izmjena društvenog ugovora i drugo.

2.4.2. Nadzorni odbor

D.o.o. uglavnom rijetko ima nadzorni odbor jer o njegovom postojanju odlučuju sami članovi društva u društvenom ugovoru osim ako nisu stanovita društva kojima su postavljeni uvjeti, te iznimke koje su propisane u čl. 434. st. 2. ZTD-a, odnosno slučajevi u kojima d.o.o. mora imati nadzorni odbor.

2.4.3. Uprava

Uprava je organ d.o.o-a koji imenuje skupština. Uprava vodi poslove društva po uputama skupštine na svoju odgovornost i zastupa društvo. Uprava se određuje društvenim ugovorom u pisanom obliku a može se sastojati od jednog ili više direktora a mandat nije određen.

Društvo d.o.o. mora imati upravu jer bez nje ne može djelovati i izražavati volju društva prema trećima.

2.4.4. Temeljne funkcije uprave

Temeljne funkcije uprave dijele se na posloводство i zastupanje. Kod d.o.o-a općenito je propisano da uprava vodi poslove društva na temelju sklopljenog društvenog ugovora odnosno izjavi o osnivanju, odlukama članova društava i obveznim uputama skupštine i nadzornog odbora ako ga društvo ima. Društvenim ugovorom propisan je način rada, a u suprotnom uprava može urediti način posebnim aktom.

Zastupanje podrazumijeva pravne učinke koje društvo čini preko svojih zastupnika, fizičkih osoba odnosno putem članova uprave, jer samo društvo u odnosima prema trećim ne može samo davati izjave volje s pravnim učincima. ZTD poznaje tri oblika zastupanja društva: zastupanje po zakonu, zastupanje po zaposlenju i zastupanje po punomoći.

3. ČLANOVI TRGOVAČKOG DRUŠTVA I ČLANOVI UPRAVE

3.1. Članovi trgovačkog društva

Kada je riječ o članovima trgovačkog društva kapitala, treba istaknuti da je tu zapravo riječ o "imateljima udjela u temeljnom kapitalu takva društva" koji se u praksi nazivaju (laički, neispravno) i "vlasnici poduzeća"⁷.

Naime, često se u običnom govoru spominju vlasnici društva, vlasništvo nad dijelom društva i sl. Ispravnije je za odnose društva i članova izbjegavati terminologiju stvarnog prava. Budući da udjeli u društvima kapitala čine i skup članskih prava i obveza, ispravnije je govoriti da nekom članu društva kapitala pripada udio u kapitalu, da član uživa prava i ima obveze koje proistječu iz udjela⁸.

Članovi društva kapitala po ZTD-u nazivaju se kod dioničkog društva dioničari, a kod društva s ograničenom odgovornošću i jednostavnog društva d.o.o. to su članovi društva.

U trgovačkim društvima kapitala može biti jedan član ili više njih, osim u j.d.o.o-u za koji je propisano maksimalno tri člana (čl. 387. st. 2. ZTD-a). U društvima se prilikom osnivanja putem akta o osnivanju definiraju članovi društva i upisuju u sudski registar. Osim upisa kod osnivanja društva, članovi društva mogu to postati i temeljem pravnog posla, odnosno ugovora o prijenosu poslovnog udjela, te nasljeđivanjem.

Svi oblici postojanja članstva u društvu moraju biti sklopljeni putem javnobilježničkog akta koji se ovjeren dostavlja u sudski registar i poreznoj upravi.

Obveza svakog društva je ustrojiti i voditi evidencije, koje su ZTD-om propisane u tu svrhu, a to su:

- a) knjiga poslovnih udjela⁹,
- b) knjiga odluka.

⁷ Skupina autora: Članovi društva, članovi uprave, prokuristi i likvidatori, RRif Plus, Zagreb, lipanj 2017. str.3.

⁸ Gorenc, V.:Pravo trgovačkih društava, Visoka škola za poslovanje i upravljanje s pravom javnosti "Baltazar Adam Krčelić", Zaprešić, 2010., str.116.

⁹ O toj knjizi, detaljnije, v. Vidović, A. (2016). Aktualnosti u vezi s knjigom poslovnih udjela. Računovodstvo, revizija i financije, XVI, (2), str. 223-226.

3.2. Članovi društva stranci

Osnivači, odnosno članovi društva mogu biti pravne i fizičke osobe, a koje nisu državljani RH, odnosno mogu biti i stranci čiji status uređuje i propisuje Zakon o strancima (Nar. nov., br, 130/11., 74/13., 69/17. i 46/18.)¹⁰.

Stranac u RH, djelatnost kojom se želi baviti. putem trgovačkog društva mora ispuniti određene radnje koje prethode osnivanju i registraciji d.o.o.-a.

Osnivač stranac ima obvezu za otvaranje d.o.o.-a postupiti po procesu osnivanja društva, te je također poželjno da bude fizički prisutan kod u usvajanja akta o osnivanju.

Prema tome stranac je prema Zakonu o prebivalištu (Nar. nov., br, 144/12. i 158/13.)¹¹ dužan nadležnoj policijskoj upravi prijaviti boravište u roku tri dana od ulaska u RH. Stranac koji osniva trgovačko društvo može izabrati vremenski boravak u RH i to kratkotrajno do 3 mjeseca i nema obvezu podnošenja zahtjeva za boravak, a ako se namjerava zaposliti i biti u radnom odnosu s društvom ima obvezu podnošenja zahtjeva za izdavanjem dozvole za boravak i potvrdu o prijavi za rad.

3.3. Članovi uprave

Općenito je poznato da se u svakodnevnom govoru miješaju pojmovi „vlasnik“, „gazda“, osnivač, član uprave, član društva, direktor itd.

Prema odredbama ZTD-a uprava je organ trgovačkog društva kapitala odnosno ona je organ društava d.o.o.-a i j.d.o.o.-a kojem su temeljne funkcije vođenje poslova tog društva i njegovo zastupanje¹².

Uprava se može sastojati od dvaju ili više osoba pa je kolegijalni organ, a može se imati samo jednu osobu i te osobe ZTD naziva članovima uprave. Broj članova uprave po ZTD-u nije limitiran osim za upravu j.d.o.o.-a, na koju se primjenjuje odredba čl. 387. st. 2. ZTD-a, kojom je propisano da ima samo jednog člana.

¹⁰ Zakon o strancima (Narodne novine br, 130/11., 74/13., 69/17. i 46/18.). Raspoloživo na: <https://www.zakon.hr/z/142/Zakon-o-strancima> (pristupljeno:02. prosinca 2018.)

¹¹ Zakon o prebivalištu (Narodne novine br, 144/12. i 158/13.). Raspoloživo na: <https://www.zakon.hr/z/557/Zakon-o-prebivalištu> (pristupljeno: 02. prosinca 2018.)

¹² Skupina autora,(2017).Članovi društva,članovi uprave,prokuristi i likvidatori.Zagreb:RRiF Plus d.o.o., str.6.

Prema ZTD-u članovi uprave se nazivaju direktori i taj izraz se često koristi .

Odredbama čl. 239. st.1 ZTD-a propisano je da se uprava sastoji od jedne ili više osoba koji su direktori i čl. 422. st. 1. da se uprava društva sastoji od jednoga ili više direktora. Dakle sam pojam direktor je istoznačajan pojmu član uprave, ali isto tako trgovačka društva uz člana uprave direktora može imati još direktora koji se nalaze na čelu određenih odjela, službi i sl. i takve se osobe u praksi učestalo nazivaju resorni direktori, direktori financija, direktori općih poslova itd¹³.

Članovi uprave obvezno se upisuju u sudski registar i ta obveza proizlazi iz ZTD-a i obavlja se prema odredbama spomenutog Pravilnika o načinu upisa u sudski registar. Članovi uprave imenuju se odlukom i potvrdu da prihvaćaju postavu za člana uprave izjavljuju na temelju izjave. Članovi uprave zastupaju društvo jer društvo izražava svoju volju, odnosno preuzima prava i obveze putem uprave odnosno članova uprave/direktora.

3.4. Obveze članova uprave

Obveza članova uprave je zastupanje društva i vođenje poslovanja. Članovi uprave imaju obvezu vođenja poslova društva pažnjom dobrog i savjesnog gospodarstvenika te obvezu čuvanja poslovne tajne društva (čl. 252. st. 1. ZTD-a). Član uprave mora u svakom trenutku pokazati kako je sposoban i svjestan dužnosti koju obavlja a, pogotovo kada ju obavlja za drugoga i upravlja sa tuđim sredstvima. U tome ne smije iskazivati neznanje i struka traži prosječno najmanje vještine i školovanost takve osobe da obavlja dužnost člana uprave.

Član uprave ima obvezu štititi interes i upravljanje tuđim kapitalom koji mu je povjeren, procijeniti i dopustiti određene rizike ukoliko ih nije moguće izbjeći jer ovisi kolika je veličina društva i koji rizici mogu nastupiti. Svi članovi društva ovisno kako su imenovani dužni su u obvezi držati tajnom svi povjerljivi podaci glede djelovanja društva. Članovi uprave odgovaraju društvu za štetu ako povrijede svoje obveze, te ako suprotno zakonu poduzmu neku radnju od onih navedenih u čl. 252. st. 3. ZTD-a.

¹³ Skupina autora, (2017).Članovi društva,članovi uprave,prokuristi i likvidatori.Zagreb:RRiF Plus d.o.o., str.7.

3.5. Odgovornost članova uprave prema Zakonu o računovodstvu

Zakonom o računovodstvu (Nar. nov., br, 78/15., 120/16. i 116/18., dalje: ZOR)¹⁴ uređuje se računovodstvo poduzetnika, razvrstavanje, grupe poduzetnika, knjigovodstvene isprave i financijski izvještaji.

Općenito, odredbom čl. 19. st. 1. ZOR-u propisano je da je trgovačko društvo obvezno sastavljati godišnje financijske izvještaje na način propisan ZOR-om, a prema odredbi čl. 19. st. 11 ZOR-a članovi uprave odgovorni su za godišnje financijske izvještaje, pa slijedom navedenog na temelju odredbe u čl. 19. st. 12 ZOR-a godišnje financijske izvještaje potpisuje predsjednik uprave i svi članovi uprave (direktori) i osobe ovlaštene za njihovo zastupanje. Ističe se da odluke o raspodjeli dobiti i pokriću gubitka kao i odluke o utvrđivanju godišnjih financijskih izvještaja potpisuju članovi društva kapitala. ZOR-om također propisane su i kaznene odredbe za nepostupanje članova uprave prema odredbama.

¹⁴ Zakon o računovodstvu (Narodne novine br, 78/15., 120/16. i 116/18.). Raspoloživo na: <https://www.zakon.hr/z/118/Zakon-o-računovodstvu> (pristupljeno: 05. prosinca 2018.)

4. PRAVNO I POREZNO MOTRIŠTE ČLANOVA DRUŠTVA

4.1. Radni odnos članova društva

Kada je riječ o radnom odnosu članova društva dakle imateljima udjela u kapitalu, a koji nisu istodobno i članovi uprave, takvi članovi društava nemaju obvezu sklapanja ugovora o radu sa društvom u kojemu su članovi.

Ako se takve osobe ipak odluče za radni odnos na njih se odnose sve odredbe Zakona o radu (Nar. nov., br, 93/14. i 127/17., dalje: ZR)¹⁵ kao i za sve zaposlenike.

Ako je član društva ujedno i član uprave (direktor) upisan u sudskom registru i odluči se za zasnivanje radnog odnosa u društvu ima obvezu obračuna minimalne plaće prema Zakonu o doprinosima (Nar. nov., br, 93/14. i 127/17., dalje: ZR)¹⁶, a može imati sklopljen ugovor na puno ili nepuno radno vrijeme, te jednako tako na određeno ili neodređeno vrijeme.

4.2. Prava članova društva

Članovi društva imaju jedno od temeljnih odnosno upravljačkih prava, a to su pravo na udio u dobiti i pravo na obaviještenost, te imovinska prava (primjerice, na dividendu) što proizlaze iz sadržaja poslovnih udjela.

Naime, temeljem odredbe čl. 447. st. 1. ZTD-a uprava društva ima obvezu svakom članu društva dati obavijest o stvarima društva i uvid u poslovne knjige i dokumentaciju.

Tako član društva ima pravo na uvid u sva ulaganja društva, stanje nekretnina, opremu, kreditne obveze i općenito na informacije o budućim planovima u poslovanju društva. Napominjemo da ova prava imaju samo članovi upisani u knjigu poslovnih udjela.

Uz to, temeljem odredbe čl. 447. st. 2. ZTD-a, članu se društva može uskratiti spomenuto pravo iz u slučaju kada postoji bojazan da bi ga on mogao upotrijebiti za svrhe koje nisu u vezi s njegovim članstvom u društvu i da bi time društvu ili s njime povezanome društvu mogla biti pričinjena šteta. O tome da se članu uskrate spomenute obavijesti i odbije spomenuto pravo uvida odlučuje skupština društva.

¹⁵ Zakon o radu (Narodne novine br, 93/14. i 127/17.). Raspoloživo na: <https://zakon.hr> (pristupljeno: 04. prosinca 2018.)

¹⁶ Zakon o doprinosima (Narodne novine br, 84/08., 152/08., 94/09., 18/11., 22/12., 144/12., 148/13., 41/14., 143/14., 115/16. i 106/18.). Raspoloživo na: <https://zakon.hr> (pristupljeno: 04. prosinca 2018.)

4.3. Pravo člana društva sa poreznog i računovodstvenog motrišta

Članovi društva imaju pravo na isplatu dobiti trgovačkog društva u kojem su članovi.

Temeljem odredbe čl. 19. st. 14. ZOR-a raspoloživom dobiti u neto iznosu na datum bilance raspoloživa je za podjelu članovima sukladno dijelu uloga u kapitalu, ali također članovi društva su dužni na temelju odluke o raspodjeli dobiti (ili pokriću gubitka) podijeliti dobit za obvezne namjene prema ZTD-u. Članu uprave fizičkoj osobi isplata dobiti naziva se dohodak od kapitala i u trenutku isplate članu društva na temelju odluke obavlja se obračun poreza i prireza. Prema trenutnom propisu stopa poreza na dohodak od kapitala je 12% + prirez. Društvo kod isplate na dan ima obvezu obračunati i uplatiti porez na dohodak i prirez te obavijestiti poreznu upravu putem JOPPD obrasca.

Isto tako bitno je spomenuti da se isplata dividendi može isplatiti i u naravi. Član uprave može koristiti u privatne svrhe poslovne zgrade (najam), stambene prostore, kuće za odmor, garaže, prijevozna sredstva, ugošćavanja i dr., a da pritom se u obračun osnovice uzima tržišna vrijednost tih primitaka (potrebno je dodati i PDV).

Dakle sve navedeno moguće je kompenzirati sa isplatom udjela u dobitku uz obvezu obračuna poreza i prireza kao i kod isplate udjela dobitka u novcu.

4.4. Troškovi članova društva i porezno postupanje

Kada članovi društva obavljaju funkciju u društvu na temelju sklopljenog ugovora o radu (zasnovanog radnog odnosa) na njih se primjenjuju jednaka prava kao i na ostale zaposlenike. Član društva prima plaću, ide na službena putovanja, koristi automobil, ima pravo na školovanja, razna usavršavanja i pritom nastaju troškovi koji su poslovno opravdani, redovno se evidentiraju u poslovnim knjigama društva u računu dobitka i gubitka.

Ako član društva nema zasnovan radni odnos sa društvom u kojemu je član, tada ima pravo na naknadu troškova koji nastaju, a vezani su uz aktivnosti člana društva i takvi troškovi su neto primitak koji treba preračunati na bruto svotu i oporezivati na jedan od načina:

-oporezivanje na način koji propisuje drugi dohodak na koji se obračunavaju doprinosi i 24% poreza na dohodak,

-oporezivanje na način propisan za dohodak od kapitala a na teret zadržanog dobitka ovisno iz kojih je godina neoporezivo ili oporezivo sa 12% poreza na dohodak + prirez.

To su troškovi: poslovne reprezentacije, službena putovanja u zemlji i inozemstvu, uporaba vozila, razna školovanja i usavršavanja, te ostali troškovi koji nisu priznati troškovi kao kada je član u radnom odnosu. U slučaju kada se razni troškovi koji nastaju na ime člana ne mogu povezati sa obavljanjem funkcija u društvu smatraju se izuzimanjem čl. 66. Zakona o porezu (Nar. nov., br, 115/16. i 106/18.)¹⁷ na dohodak (upotreba za privatne potrebe) i tada treba takav primitak oporezivati po stopi 36%.

Uporaba poslovne kartice također je u praksi učestala pojava i pri nastanku takvog poslovnog događaja potrebno je odrediti porezni položaj i namjeru podignutog novca na bankomatu:

-podizanje za potrebe blagajne putem blagajničke uplatnice,

-podizanje gotovine za pozajmici članu društva,

-isplata predujma za službeno putovanje,

-isplata za potraživanje člana za materijalne troškove.

¹⁷ Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine br, 115/16. i 106/18.). Raspoloživo na: <https://zakon.hr> (pristupljeno: 06. prosinca 2018.)

5. PRAVNO I POREZNO MOTRIŠTE ČLANOVA UPRAVE DRUŠTVA

5.1. Status osiguranika i odnos članova uprave

S obzirom na to da nijedan propis, zakonski akt ne uređuje radno-pravni status članova uprave trgovačkog društva, u praksi su se pojavila različita mišljenja glede toga statusa članova uprave trgovačkog društva.

Dok jedni smatraju da član uprave mora biti u radnom odnosu s društvom, drugi se opredjeljuju za stajalište da član uprave ne može biti u radnom odnosu. Napokon je prevladalo pravno stajalište da član uprave trgovačkoga društva može, ali i ne mora biti u radnom odnosu s trgovačkim društvom čije je uprave član.¹⁸

Ako član uprave nije u radnom odnosu u društvu u kojemu je član uprave, tada se poslovi koje obavlja za društvo svode na osnovnu funkciju vođenja poslova društva i zastupanje, kao što se nalaže da uprava ima tu osnovnu zadaću, a uprava da bi mogla izvršavati zadaće, mora se sastojati od jedne ili više fizičkih osoba koji kao članovi uprave obavljaju poslove za društvo.

Ako je ipak odlučeno da član uprave ima sklopljen ugovor o radu sa trgovačkim društvom u kojem je član uprave u tom slučaju osim poslova koji proizlaze iz njegove funkcije menadžera, može obavljati i druge poslove u skladu s opisom i radnim mjestom.

Osim propisa (ZTD) koji uređuju statuse članova uprave javljaju se i odredbe drugih zakona a u svezi odluke društva da li će član uprave biti u radnom odnosu ili će funkciju obavljati na temelju menadžerskog ugovora.

Temeljno pitanje i obveza člana uprave je mirovinsko i zdravstveno osiguranje.

Naime, odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju (Nar. nov., br, 157/13., 33/15., 120/16., 18/18., 62/18. i 115/18.)¹⁹ (čl. 12.), Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (Nar. nov., br, 80/13. i 137/12.)²⁰ (čl. 7.), kao i Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i

¹⁸ Knežević, N. (2003). Radni odnos člana uprave trgovačkog društva - DA ili NE. Pravo i porezi, IV, (4), str. 36-38.

¹⁹ Zakon o mirovinskom osiguranju (Narodne novine br, 157/13., 33/15., 120/16., 18/18., 62/18. i 115/18.). Raspoloživo na: <https://zakon.hr> (pristupljeno: 06. prosinca 2018.)

²⁰ Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine br, 80/13. i 137/12.). Raspoloživo na: <https://zakon.hr> (pristupljeno: 06. prosinca 2018.)

pravima za vrijeme nezaposlenosti (Nar. nov., br. 16/17.)²¹ (čl. 6. st. 2. t. 8.), koji upućuju na to da osobe koje obavljaju dužnost članova uprave, a koje nisu osigurane po nekoj drugoj osnovi, obvezne su se samostalno osigurati.

Iznimka je da članovi uprave mogu već biti u sustavu obveznog osiguranja po osnovi zaposlenja kod drugog poslodavca.

Primjerice ako je član uprave ujedno i obrtnik (vlasnik obrta) te je osiguran u obrtu i plaća doprinose, smatra se već osiguranom osobom i nema obvezu osiguranja u društvu u kojemu obavlja dužnost člana uprave.

Kako članovi uprave imaju obvezu upisa u sudski registar svoje ovlasti i zastupanja javlja se situacija da se član uprave samostalno prijavljuje u sustav obveznih osiguranja i primjenjuje obveznu dokumentaciju koja je propisana Pravilnikom za vođenje matične evidencije HZZO-a za priznanje i prestanak svojstva osiguranika. Da bi član uprave imao svojstvo osiguranika dostavlja prijavu o početku osiguranja ili prijavu o prestanku ukoliko se radi o isteku osiguranja. Bitno je spomenuti da ukoliko je član društva ujedno i član uprave prijavljuje također i društvo kao pravnu osobu u obvezna osiguranja a time i sam član uprave ima obvezu prijave osiguranja kako je već opisano. Prijava društva obavlja se u roku 24 sata od pravomoćnog rješenja o upisu u sudski registar, a isto tako i odjava ili promjena treba se prijaviti u roku 24 sata. Dokumentacija koja se prilaže pri prijavi je rješenje trgovačkog suda o upisu člana uprave i presliku osobne iskaznice.

Svota doprinosa koju članovi uprave trebaju plaćati mjesečno dostavlja Porezna uprava u rješenju. Osnovica na koju se obvezni doprinosi obračunavaju je statistički utvrđena prosječna plaća u bruto iznosu po zaposlenom u pravnim osobama u RH i to za razdoblje od siječnja do kolovoza i svaku se godinu mijenja, te je potrebno voditi računa i podmirivati doprinose na vrijeme. Trenutno za 2018.g. prosječna osnovica za obračun doprinosa je svota 8.020,00kn na koju se obračunavaju doprinosi kako se prikazuje:

²¹ Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine br. 16/17. i 137/12.). Raspoloživo na: <https://zakon.hr> (pristupljeno: 07 prosinca 2018.)

Br.	Opis	Doprinosi obračunati na osnovicu 8.020,00 kn za 2018. g.
1.	Doprinos za mirovinsko osiguranje	1.604,00
1.1.	I. stup 15%	1.203,00
1.2.	II.stup 5%	401,00
2.	Doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje 15%	1.203,00
3.	Poseban doprinos za zdr. Os.za slučaj ozljede na radu 0,50%	40,10
4.	Doprinos za zapošljavanje 1,7%	136,34
Ukupna mjesečna svota doprinosa		2.983,44

Tabela 1. Obvezni mjesečni doprinosi za člana uprave

Izvor: autor osobno

Ukupna mjesečna svota navedenih doprinosa je 2.983,44 kn koju član uprave mora platiti samostalno i tako plaćeni doprinosi nisu trošak društva, osim ako bi društvo preuzelo obvezu plaćanja doprinosa tada bi predstavljali oporezivi neto primitak koji se oporezuje na način drugog dohotka.

5.2. Radni odnos temeljem ugovora o radu člana uprave

Kada je član uprave zaposlen, dakle ima sklopljen ugovor o radu s društvom u kojem obavlja funkciju člana uprave, upravo je ugovor o radu temelj zasnivanja radnog odnosa u društvu.

To znači da osim funkcije uprave člana društva vođenje poslova i zastupanja može obavljati i druge poslove u skladu s opisom radnog mjesta.

Član uprave koji ima takav oblik statusa zaposlene osobe na njega se primjenjuje odredbe Zakona o radu u cijelosti.

Jedno od bitnih prava radnika iz ugovora o radu je plaća svakog radnika, pa tako i člana uprave koja se u ugovoru o radu treba definirati u bruto iznosu, a utvrđuje se u skladu s propisima (Zakonom o radu), pravilnika i drugim aktima koje poslodavac treba primjeniti. Članovi uprave i izvršni direktori određuju visinu svoje plaće prema navedenim aktima ali ta plaća ne smije biti niža od minimalno propisane i utvrđene za puno radno vrijeme.

Dakle mjesečna osnovica za obračun plaće odnosno primitka od nesamostalnog rada na koji se obračunava porez na dohodak je bruto iznos iz ugovora o radu i obveza poslodavca za isplatu. Tako je član uprave bio izjednačen sa ostalim radnicima u društvu koji nisu imali upravljačku funkciju.

S obzirom na činjenicu da je član društva d.o.o.-a (osnivač, vlasnik) ujedno i član uprave (direktor) u društvu izjednačuje se funkcija sa vlasnikom obrta kao odgovorna osoba koja je prema Zakonu o doprinosima dužna obračunavati i plaćati mjesečno doprinose obrtnika na unaprijed određenu osnovicu koja je u 2016.godini iznosila 5.224,05 kuna, a najniža osnovica za primjerice zaposlenog člana uprave ili direktora u 2016.godini bila je 3.120,00 kn i naravno da se naveliko koristila ta pogodnost.²² Sve do početka 2017.godine kada se prema odredbama Zakona o doprinosima čl.21.st.2. određuje mjesečna minimalna osnovica za obračun doprinosa člana uprave i izvršnog direktora za rad u punom radnom vremenu, a koja ne može biti niža od umnoška iznosa prosječne plaće u godini i koeficijenta 0,65. Tako je prosječna plaća za 2017. godinu iznosila 7.739,00kn i množeno sa 0,65 koeficijentom minimalni iznos za obračun doprinosa člana uprave i direktora iznosila je 5.030,35 kn, a ujedno se ista svota propisuje i ujednačuje za obrtnike. Navedeni

²² Obzirom na stalne Izmjene Zakona o doprinosima od 01.01.2017. pokazuje se razlika kroz godine.

iznos se odnosi na obračun doprinosa za puno radno vrijeme člana uprave, ali član uprave može biti prijavljen i na pola radnog vremena ili manje ukoliko su poslovni procesi umanjeni u društvu u kojem obavlja dužnost ali pritom osnovicu za obračun doprinosa treba utvrditi razmjerno satima radnog vremena i koristiti propisanu osnovicu za godinu u kojoj se vrši obračun.

Općenito kada je riječ o članovima uprave i direktorima ugovorena bruto plaća ne smije biti manja od propisane osnovice za obračun doprinosa u svoti 5.213,00 kn u 2018. godini za puno radno vrijeme, a ukoliko se član uprave odluči na manje isplaćenu plaću doprinosi se ipak trebaju obračunati na navedenu propisanu, ili ako član uprave ima bruto plaću veću od 5.213,00 kn tada je taj veći iznos osnovica za obračun doprinosa i plaće. O mjesečnim isplatama plaće treba obavijestiti poreznu upravu na obrascu JOPPD i kod oznake primitka pod 6.2. evidentirati podatke s šifrom 0005-primitak po osnovi plaće člana uprave ili izvršnog direktora. Minimalna bruto plaća članova uprave i direktora svake se godine određuje na temelju zbroja prosječnih plaća od siječnja do kolovoza u prethodnoj godini množena koeficijentom 0,65, a primjena je od mjeseca siječnja za obračun i isplatu u veljači. Član uprave ili direktor može biti i osoba koja je mlađa od 30 godina te će koristiti olakšicu prema Zakonu o doprinosima i obračunavati i platiti samo doprinose iz plaće mirovinsko I i II stup dok doprinose na plaću zdravstveno po stopi 15% ,ozljeda na radu 0,5% i doprinos za zapošljavanje 1,7% neće plaćati i to na rok od 5 godina., a isto se odnosi i na osobe koje se prvi puta zapošljavaju a mogu biti u funkciji člana uprave i direktora.

Članovi uprave i izvršni direktori koji rade u većim korporacijama na zhtjevnijim i veliko odgovornim radnim mjestima mogu imati bruto plaću veću od najviše mjesečne osnovice koja je propisana za obračun doprinosa koja za 2018. godinu iznosi 48.120,00 kn. U tom slučaju doprinosi za mirovinsko osiguranje (I. i II stup) obračunavaju se na najviše propisanu svotu dok se ostali doprinosi na plaću obračunavaju na ugovorenu bruto plaću.

5.3. Status člana uprave stranca

Članovi uprave i direktori mogu biti i stranci fizičke, osobe nerezidenti koji zastupaju društvo stranog ili domaćeg kapitala čiji je status propisan Zakonom o strancima. Pristupanjem RH u članstvo EU-a stupile su na snagu odredbe Zakona o strancima koje se odnose na ulazak, boravak i rad državljana članice EPP-a (europskog ekonomskog prostora) te boravak i rad državljana trećih država koji imaju odobren stalni boravak u drugoj zemlji članici EEP-a.

Građani članica EPP-a i Švicarske ne podliježu režimu radnih dozvola i mogu raditi u Hrvatskoj pod uvjetima koji vrijede za hrvatske državljane. Državljanima treće zemlje mogu raditi u RH na temelju dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada, ako Zakonom nije drugačije propisano.²³

Ovisno o tome namjerava li član uprave u društvu, stranac raditi u RH dulje od 90 dana u godini ili ne, ovisi o tome hoće li imati obvezu podnošenja zahtjeva za izdavanjem potvrde o prijavi rada ili zahtjeva za izdavanjem dozvole za boravak i rad. Ako stranac namjerava raditi u RH dulje od 90 dana u godini mora ishoditi sve potrebne dozvole u policiji, koje šalje na uvid poreznoj upravi i sjedištu poslodavca gdje će obaviti ugovoreni rad. Kako su članovi uprave osobe prema odredbi čl. 76. st. 2. Zakona o strancima ključno osoblje za obavljanje poslova u društvu i koja posjeduju posebna stručna znanja društvo koje namjerava zaposliti takvu osobu obvezno je podnijeti Zahtjev za izdavanjem dozvole za boravak i rad. Na koji način će član uprave ili izvršni direktor obavljati svoje zadatke ovisi o dogovoru koji su sklopili sa društvom da li će biti u radnom odnosu u društvu pa primaju plaću kao i svi drugi radnici u RH ili na temelju nekog drugog ugovora npr. menadžerskog ugovora.

Shodno tome, članove uprave nerezidente sa socijalnog i poreznog motrišta tuzemnih propisa treba razlikovati ovisno o njihovom statusu.²⁴

Članovi uprave u sustavu obveznog osiguranja koji su u radnom odnosu u RH ili inozemnom društvu ili su u sustavu obveznog osiguranja po nekoj drugoj osnovi članovi uprave izvan sustava socijalnog osiguranja u RH i u inozemstvu.

²³ Skupina autora,(2017).Članovi društva,članovi uprave,prokuristi i likvidatori.Zagreb:RRiF Plus d.o.o.,str. 223-224.

²⁴ Božina, A. (2017).Oporezivanje primitaka članova uprave stranaca. Računovodstvo, revizija, i financije III, str .128-137.

To znači da članovi uprave stranci koji su u radnom odnosu sa društvom u RH temeljem ugovora o radu su osigurani po toj osnovi, a ukoliko nisu osiguranici po navedenoj osnovi mogu biti osigurani u nekom inozemnom društvu, a ukoliko nije ni jedno ni drugo trebaju se samostalno osigurati i prema rješenju Porezne uprave dužni su plaćati doprinose na propisanu osnovicu kao i ostali članovi u RH. To proizlazi iz odredaba Zakona o mirovinskom osiguranju, Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i Zakonu o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti. Član uprave stranac koji je osiguran u nekoj drugoj članici i plaća doprinose, a RH ima sklopljen ugovor o socijalnom osiguranju s državom iz koje dolazi taj ugovor ima prednost pred našim zakonima nije obvezan dodatno plaćati doprinose i u RH za vrijeme koje će raditi. Dokaz kojim stranac potvrđuje plaćanja doprinosa iz EU-a je obrazac A1, a ostale potvrde o socijalnom osiguranja stranaca iz države s kojom RH primjenjuje ugovor o socijalnom osiguranju.

6. PRIMITCI I NAKNADE U UPRAVI

6.1. Porezni položaj primitaka i članstva u upravi

Članovi uprave koji obnašaju dužnost u društvu i sa kojim imaju sklopljen ugovor o radu po toj osnovi ostvaruje primitke i oporezuju ih na način koji određuju propisi o porezu na dohodak od nesamostalnog rada plaća.

Primitci članova uprave, za obnašanje svoje funkcije članstva u upravi društva izvan radnog odnosa koje ostvaruju, oporezuju se na način propisan za drugi dohodak.

Isto se odnosi i na strance koji su samostalni osiguranici i plaćaju doprinose obveznog osiguranja na osnovicu važeću za 2018. koja iznosi 8.020,00 kn. Naknade koje se isplaćuju članovima uprave isplatitelji će obračunati porez na dohodak u RH prema tuzemnom propisu, a ostale primitke u naravi po osnovi uporabe službenog vozila u privatne svrhe, najam stanova i kuća, putnih troškova i slično isplatitelji nemaju obvezu obračunati porez na dohodak u RH, već će se porez na dohodak obračunati u državi rezidentnosti primjenjujući ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja. RH je sklopila ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja sa nekim zemljama i potrebno je prije isplate

članovima provjeriti i točno odrediti mjesto oporezivanja i uplate poreza ovisno o rezidentnosti.²⁵

6.2. Primitci u naravi

Primitci u naravi su svaki primitak koji bez naknade ostvaruje radnik s osnove radnog odnosa ili druga osoba koja nije u radnom odnosu. Primitke u naravi mogu ostvarivati i članovi uprave u radnom odnosu, članovi bez radnog odnosa odnosno mogu imati menadžerski ugovor ili ugovor o nalogu²⁶.

Odredbom čl. 21. st. 3. Zakona o porezu na dohodak, uređeno je što se smatra primitkom u naravi radnika u radnom odnosu, a vrijednost primitaka u naravi utvrđuje se odredbom čl. 22. Pravilnika o porezu na dohodak. Prema navedenim odredbama primitcima u naravi od nesamostalnog rada smatra se²⁷:

- uporaba poslovnih zgrada i njihovih dijelova te stambenih zgrada i stanova pri čemu se vrijednost primitaka utvrđuje u visini najamnine ili zakupnine prema tržišnim cijenama u mjestu u kojem se nekretnina nalazi
- davanja ne uporabu bez naknade odmarališta ili kuća za odmor, a vrijednost tih primitaka se utvrđuje u visini tržišne vrijednosti smještaja, prehrane i drugih usluga u tom mjestu
- korištenje garaža pri čemu se vrijednost primitaka utvrđuje prema tržišnoj cijeni u mjestu u kojem se garaža nalazi
- davanje na uporabu za privatne potrebe osobno vozilo pri čemu se primitak u naravi može utvrditi na tri načina:
 1. u vrijednosti 1% nabavne vrijednosti vozila s PDV-om
 2. na temelju stvarnog korištenja vozila prema broju prijeđenih kilometara za privatne svrhe u vrijednosti 2,00 kn po kilometru
 3. ako je vozilo u operativnom leasingu ili dugotrajnom najmu u visini 20% mjesečne rate

²⁵ Božina, A. (2017). Oporezivanje primitaka članova uprave stranaca. Računovodstvo, revizija, i financije III, str. 128-137.

²⁶ Skupina autora, (2017). Članovi društva, članovi uprave, prokuristi i likvidatori. Zagreb: RRiF Plus d.o.o., str. 147.

²⁷ Ibid. str. 147.

- davanje pozajmica i kredita bez kamate ili uz kamatu nižu od 3% pri čemu se primitak u naravi utvrđuje kao razlika do propisan najmanje 3%
- davanje darova ili usluga bez naknade pri čemu je priznato do 600,00 kn godišnje a svaka razlika se smatra primitkom u naravi²⁸

Prema poreznim propisima čl. 22. st. 4 Zakona o porezu na dohodak primitak u naravi utvrđuje se u tržišnoj vrijednosti koja se uvećava za doprinose iz plaće porez na dohodak i prirez. To znači da se tržišna vrijednost primitaka u naravi zajedno s PDV-om, koji primi radnik ili druga osoba u poreznom smislu smatra neto-primitkom koji treba uvećati za propisane doprinose, porez na dohodak i prirez²⁹.

6.3. Primjeri primitaka u naravi

Jedan od čestih primitaka u naravi je uporaba automobila koji koristi radnik (član uprave) ili druga osoba za privatne potrebe, a radi se o automobilu u vlasništvu pravne osobe i u knjigovodstvenoj evidenciji dugotrajne imovine. Dakle ako osobni automobil radnik koristi 24 sata temeljem odluke o davanju osobnog automobila na korištenje u privatne svrhe vrijede odredbe Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o porezu na dohodak te utvrditi plaću ili drugi dohodak jer se radi o primitku u naravi. Porez i doprinosi su u tom slučaju priznati troškovi kao i svi troškovi nastali uporabom tih automobila (gorivo, popravci, amortizacija i sl.). Primitak u naravi se u ovom slučaju obračunava na vrijednost vozila i iznosi 1% nabavne vrijednosti sa uračunanim PDV-om. Ako se poduzetnik odluči na utvrđivanje primitaka u naravi s osnove stvarno prijeđenih kilometara o tome je potrebno voditi evidenciju i množiti prijeđene kilometre sa 2,00 kn po km i tako dobiveni iznos je osnovica za obračun plaće u naravi. Ako je vozilo u evidenciji dugotrajne imovine prema ugovoru o operativnom leasingu ili su u dugotrajnom najmu osnovica za obračun primitaka u naravi je 20% vrijednosti mjesečne rate.

Ugovorom o zajmu poslodavac može odobriti članu uprave (u radnom odnosu ili ne) zajam bez kamate ili sa kamatom nižom od 3%. Ukoliko se ugovori bez kamate poslodavac je dužan obračunati najnižu kamatu od 3% i tako obračunata kamata se smatra dohotkom od nesamostalno rada ili drugi dohodak ukoliko se ne radi o osobi u radnom odnosu. Ako je

²⁸ Ibid., str, 147

²⁹ Skupina autora,(2017).Članovi društva,članovi uprave,prokuristi i likvidatori.Zagreb:RRiF Plus d.o.o.,str. 148.

kamata ipak navedena ali manja od 3% sa razlikom se postupa isto kao i prethodno navedeno.

Uz plaću ili naknadu za članstvo poslodavac može članovima uprave ako je tako dogovoreno pravilnikom ili drugim aktima isplatiti i nagradu za rad u obliku bonusa, trinaeste plaće ili samo nagrade. Takav primitak za člana uprave u radnom odnosu isti je položaj kao i plaća, dok za člana uprave koji nije u radnom odnosu je drugi dohodak. Izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak od 01.12.2018. moguće je radnicima (članovima uprave u radnom odnosu) isplatiti neoporezivo iznos do 5.000,00 kn u godini na ime nagrade, bonusa ili trinaeste plaće.

U nastavku se daje primjer obračuna drugog dohotka za korištenje kuće za odmor kada troškove namiruje društvo za člana uprave koji nije u radnom odnosu. (prirez je 18% pretpostavka da je član iz Zagreba). Za primitke isplatitelji su obvezni predati Izvješće na JOPPD obrascu.

Opis	Svota
Drugi dohodak	4.650,29 kn
Mirovinsko I. Stup 7,5%	348,77 kn
Mirovinsko II. Stup 2,5%	116,26 kn
Dohodak	4.185,26 kn
Porezna osnovica	4.185,26 kn
Porez 24%	1.004,46 kn
Prirez 18%	180,80 kn
Ukupno porez i prirez	1.185,26 kn
Neto	3.000,00 kn
Doprinos za zdravstveno osiguranje 7,5%	348,77 kn
Ukupni trošak isplatitelja	4.999,06 kn

Tabela 2. Obračun drugog dohotka članu uprave-primitak u naravi

Izvor:Skupina autora: Članovi društva,članovi uprave, prokuristi i likvidatori, RRif Plus, Zagreb,lipanj 2017., str.187

7. MENADŽERSKI UGOVOR

Menadžerski ugovor (engl. *management agreement*) se može odrediti kao „pravni posao koji sklapa navedena osoba, s jedne strane, i trgovačko društvo, s druge strane, a kojim se, između ostalog, uređuju njihova prava i obveze“³⁰.

Dakle to je ugovor koji sklapaju osobe koje u praksi učestalo nazivamo menadžerima i pravne osobe (trgovačkih društava) u kojem one "menadžeriraju"³¹.

Iz mnoštva definicija predmetnog ugovora izdvajamo onu prema kojoj je to „ugovor člana uprave i ugovor vodećeg radnika koji organizira i kontrolira rad drugih radnika, a i sam se nalazi u odnosu subordinacije bilo prema radniku, bilo prema članovima uprave, zatim se pod menadžerskim ugovorom ili ugovorom o menadžmentu u međunarodnoj poslovnoj praksi misli na ugovor različito od ugovora obavljanja poslova u upravi“³².

Slijedom navedenog menadžer je ta osoba koja spada u osoblje koje rukovodi neku pravnu osobu, a to su najčešće trgovačka društva.

Menadžer kao osoba koja organizira rad, usmjerava i osigurava njegovo izvršavanje radom i naporom drugih osoba; osoba koja ima autoritet i odgovornost za pretvaranje planova i politika organizacije u djelotvorne akcije usmjerene na postizanje postavljenih ciljeva³³.

U praksi menadžerskim ugovorom ne smatra se ugovor o radu, nego oblik ugovora sličan značajkama ugovora o djelu na određeno vrijeme. A takav ugovor ima član uprave koji je ujedno i član društva može izabrati hoće li biti u radnom odnosu i imati menadžerski ugovor ili neće biti u radnom odnosu i putem menadžerskog ugovora obavljati svoju dužnost, ali pritom će biti samostalni osiguranik.

Menadžerski ugovor u pravilu se sklapa na određeno vrijeme na koje se imenuje osoba koja će obavljati važnu funkciju u upravi kao član uprave ili izvršni direktor, a koji se može više puta produžiti ako ta osoba uredno brine o obvezama, ovlastima i pravima

³⁰ Skupina autora,(2017).Članovi društva,članovi uprave,prokuristi i likvidatori.Zagreb:RRiF Plus d.o.o.,str. 172.

³¹ Ibid., str. 172

³² Grgurev, I.: Pravna priroda i sadržaj menadžerskih ugovora,Rosip,Zagreb., str.13. i 15.

³³ Skupina autora,(2017).Članovi društva,članovi uprave,prokuristi i likvidatori.Zagreb:RRiF Plus d.o.o.,str. 173.

uprave društva. Ustavom Republike Hrvatske (Nar. nov., br. 85/10. - proč. tekst i 5/14.)³⁴ utvrđeno je da su poduzetnička i tržišna sloboda temelj gospodarskog ustroja Republike Hrvatske, te da država osigurava svim poduzetnicima jednak pravni položaj na tržištu (čl. 49.)³⁵.

Ovisno koje su stranke u pitanju menadžerski ugovor može imati slijedeće elemente;

- a) zakonski okvir,
- b) mandat i status,
- c) obveze i prava menadžera,
- d) obveza čuvanja tajne,
- e) primitci menadžera,
- f) zabrana konkurencije,
- g) prestanak ugovora,
- h) zaključne odredbe.

Kada govorimo o menadžerskom ugovoru u užem smislu, za statusno-pravni položaj menadžera u smislu ZR-a, iznimno su bitne odredbe st. 3. i 4. ZR-a, kojima je propisano da fizička osoba koja je prema ZTD-u, kao član uprave ili izvršni direktor ili fizička osoba koja je u drugom svojstvu prema posebnom zakonu, pojedinačno i samostalno ili zajedno i skupno, ovlaštena voditi poslove poslodavca, može kao radnik u radnom odnosu obavljati određene poslove za poslodavca.

Pritom se na takvu osobu ne primjenjuju odredbe ZR-a o:

- a) ugovoru o radu na određeno vrijeme,
- b) prestanku ugovora o radu,
- c) otkaznom roku,
- d) otpremnini

Kada govorimo o radu menadžera u širem smislu, važno je istaknuti da je moguće nekoliko varijacija ugovora kojima se može urediti rad menadžera, a neki od njih su:

³⁴ Zakon o mirovinskom osiguranju (Narodne novine br. 157/13., 33/15., 120/16., 18/18., 62/18. i 115/18.). Raspoloživo na: <https://zakon.hr> (pristupljeno: 10. prosinca 2018.)

³⁵ Skupina autora, (2017). Članovi društva, članovi uprave, prokuristi i likvidatori. Zagreb: RRiF Plus d.o.o., str. 173.

- a) čisti menadžerski ugovor,
- b) čisti ugovor o radu,
- c) kombinacija ugovora o radu i menadžerskog ugovora³⁶.

Oblak d.o.o. za proizvodnju i trgovinu, Zagreb, Proizvodna bb, OIB: 56482658310, zastupani po Ivanu Ivić, predsjedniku nadzornog odbora (u daljnjem tekstu: Društvo)

i

Yves Yvich iz Zagreba, Ivina 1, OIB: 65632795464 (u daljnjem tekstu: menadžer)

dana 1. prosinca 2018., sklapaju sljedeći

MENADŽERSKI UGOVOR

Članak 1.

U skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima (Nar. nov., br. 111/93., 34/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 37/09., 111/12., 68/13. i 110/15., dalje: ZTD), Statutom Društva od 1. listopada 2012. i autonomnim aktima Društva, ugovorne strane sporazumno utvrđuju da:

- ovim Ugovorom uređuju se prava i obveze ugovornih strana vezanih uz rad menadžera,*
- na temelju Odluke nadzornog odbora Društva br. xyv, od 2. prosinca 2014. koja je konstitutivni dio ovog Ugovora, menadžer je imenovan članom uprave Društva,*
- za potreba ovog Ugovora za člana uprave Društva koji je ugovorna strana ovog Ugovora, rabi se izraz "menadžer",*
- menadžer je imenovan za djelokrug poslova iz članka 4. ovog Ugovora,*
- menadžer zastupa Društvo na način predviđen Statutom Društva,*
- menadžer je imenovan na mandat od 5 (pet) godina.*

STATUS i MANDAT

Članak 2.

Ovim Ugovorom menadžer ne zasniva radni odnos s Društvom i na njega se ne primjenjuju odredbe Zakona o radu (Nar. nov., br. 127/1.).

Članak 3.

³⁶ Ovdje je dopuštena i presumpcija da je ugovor o radu sklopljen kroz menadžerski

U skladu s člankom 1. toč. 6. ovog Ugovora menadžer se imenuje na mandat od 5 godina, pa se i ovaj Ugovor sklapa na vrijeme od 5 godina.

U slučaju ponovnog imenovanja od strane nadzornog odbora, ovaj se Ugovor produljuje za još pet godina.

PRAVA I OBVEZE MENADŽERA

Članak 4.

U skladu s člankom 1. ovog Ugovora, menadžer je imenovan na dužnost člana uprave zaduženog za proizvodnju, te je u okviru svoje dužnosti ovlašten i obvezan donositi odluke vezane uz djelokrug navedenog područja u skladu sa pravilima struke i s pozornošću dobrog stručnjaka.

Uz ovlaštenja i obveze iz stavka 1. ovoga članka, menadžer je ovlašten i obvezan nadzirati rad podređenih mu djelatnika Društva, odnosno rukovoditelja samostalnih ustrojbenoradnih cjelina - jedinica (jedinice A, jedinice B i jedinice C), izdavati im obvezatne upute u pisanom ili usmenom obliku, uredno i pravodobno zaprimati izvješća vezana uz rad, proces proizvodnje i druga odgovarajuća pitanja, od strane navedenih rukovoditelja, te ih upozoravati na neuredno i/ili nepravodobno dostavljanje ovih izvješća. Također, prema vlastitoj prosudbi, a s obzirom na okolnosti slučaja, menadžer može nadzirati sam proces proizvodnje, izdavanje obvezatnih naloga onim (drugim) djelatnicima Društva koji su podređeni rukovoditeljima samostalnih jedinica i sl. Menadžer je obvezan redovito izvješćivati nadzorni odbor Društva o rezultatima poslovanja vezanim uz segment proizvodnje Društva, te po potrebi o drugim pitanjima vezanim uz obavljanje njegove funkcije.

Članak 5.

U osiguravanju prava i obveza koja proizlaze iz njegove dužnosti, menadžer se obvezuje redovito obavljati svoje radne zadatke, a po potrebi i izvan sjedišta Društva, ako poslovne aktivnosti društva to zahtijevaju.

Menadžer ima pravo na odsustvovanje s rada uz punu naknadu kao da radi, u neprekidnom trajanju od 4 (četiri) tjedna i to u razdoblju mjesec srpanj/kolovoz, te u neprekidnom trajanju od 2 (dva) tjedna i to u razdoblju mjesec prosinac/siječanj.

Menadžer ima pravo i na slobodne dane u određenim vremenskim razmacima, plaćeni dopust i sl.

OBVEZA ČUVANJA TAJNE

Članak 6.

Za potrebe ovog Ugovora poslovnom tajnom smatraju se svi podatci, dokumenti i postupci koji se izravno ili na bilo koji drugi način odnose na poslovanje Društva, a čije bi iznošenje bilo protivno interesima Društva.

Poslovnom se tajnom osobito smatraju podatci o organizaciji rada, i tehnološkim procesima u proizvodnji, softwar-u, načela rukovođenja, komercijalno poslovanje, liste poslovnih partnera i komitenata Društva, podatci iz područja marketinga, podatci o primitcima i ostalim povjerljivim informacijama o radnicima i rukovodnom osoblju Društva.

Potpisom ovog Ugovora menadžer se obvezuje na neograničeno čuvanje poslovne tajne Društva kako za vrijeme trajanja ovog Ugovora tako i trajno nakon njegova prestanka.

PRIMITCI MENADŽERA

Članak 7.

Za ostvarenje obveza preuzetih ovim Ugovorom, Društvo će menadžeru isplaćivati naknadu u svoti od 30.000,00 kn bruto.

Naknada iz stavka 1. ovoga članka će se isplaćivati mjesečno, u novcu, nakon obavljenog rada. Naknada za prethodni mjesec isplaćuje se najkasnije do dvadesetosmog dana u sljedećem mjesecu. Visina i način isplate naknade iz stavka 1. ovoga članka smatraju se poslovnom tajnom.

Članak 8.

Menadžer ima pravo na naknadu sljedećih troškova:

- poslovne reprezentacije,*
- službenih putovanja u zemlji i inozemstvu,*
- članarine u stručnim udruženjima,*
- domaće i inozemne stručne literature,*
- posjeta stručnim sajmovima i izložbama u trajanju do ukupno petnaest dana u tijeku kalendarske godine,*
- usavršavanja stranih jezika i drugih oblika usavršavanja.*

Članak 9.

Osim (osnovne) naknade iz članka 7. ovog Ugovora, menadžer ima pravo na nagradu za postignute rezultate rada kroz sudjelovanje u dobitku Društva, prema kriterijima iz odluke Društva o poslovnoj politici za tekuće razdoblje.

Isplatu nagrade iz stavka 1. ovoga članka Društvo će izvršiti menadžeru po analizi prošlogodišnjeg obračuna najkasnije do 1. srpnja tekuće godine, u visini koju odredi Društvo prema procijenjenom udjelu menadžera u dobitku protekle godine, ali ne manje od 3% od svote iskazanog dobitka.

Švota iz stavka 2. ovoga članka smatra se bruto svotom koja se isplaćuje kao redovna naknada na teret troškova naknada.

Članak 10.

U slučaju da dođe do znatnih pogoršanja poslovnih prilika i ostvarivanja slabijih poslovnih rezultata Društva, Društvo je ovlašteno donijeti odluku o razmjernom smanjenju primitka menadžera.

ZABRANA KONKURENCIJE

Članak 11.

Za vrijeme trajanja ovog Ugovora menadžer se obvezuje da neće bez prethodne suglasnosti Društva:

- za svoj ili tuđi račun obavljati poslove u drugim pravnim osobama koji na bilo koji način konkuriraju poslovanju Društva, osim uz izričitu pisanu suglasnost nadzornog odbora,*
- biti osnivač ili član društva ili član uprave ili nadzornog, odnosno upravnog odbora društva koje na bilo koji način konkurira djelatnosti i/ili poslovanju Društva,*
- obavljati poslove za svoj osobno interes ili interes trećih osoba u prostorijama Društva.*

Menadžer se obvezuje da godinu dana nakon prestanka rada po ovom Ugovoru bez prethodne pisane suglasnosti Društva u bilo kojem svojstvu ili po bilo kojoj osnovi neće obavljati poslove iz osnovne djelatnosti Društva, te da se neće zaposliti kod druge osobe koja je u tržišnom natjecanju s Društvom, a niti za svoj račun ili račun treće osobe sklapati poslove kojima se natječe s Društvom. Za vrijeme trajanja ugovorne zabrane natjecanja iz stavka 2. ovoga članka, Društvo će menadžeru isplaćivati naknadu u visini jedne polovine naknade iz članka 7. ovog Ugovora. Kršenje odredaba iz ovoga članka predstavlja razlog za jednostrani i trenutni raskid ovog Ugovora od strane Društva.

PRESTANAK UGOVORA

Članak 12.

Svaka ugovorna strana ima pravo raskinuti ovaj Ugovor jednostranim raskidom, uz rok od 6 mjeseci po isteku kojeg (roka) ovaj Ugovor prestaje.

Menadžer ima pravo na jednostrani raskid Ugovora iz razloga smanjenja primitaka iz članka 10. ovog Ugovora.

Nadzorni odbor Društva ima pravo opozvati menadžera s mjesta člana uprave u slučaju ako menadžer ne ispunjava svoje radne zadatke sukladno ovom Ugovoru, a osobito ako:

- u svom radu počini neku od teških povreda dužnosti ili*
- nastupi njegova trajna nesposobnost za obavljanje posloводства i/ili zastupanja Društva.*

U slučaju iz stavka 3. ovoga članka, danom donošenja odluke od strane nadzornog odbora menadžeru prestaje dužnost člana uprave, te ova okolnost predstavlja opravdani razlog za izvanredni otkaz ovog Ugovora (bez obveze poštivanja otkaznog roka).

U slučaju jednostranog raskida Ugovora od strane Društva zbog neskrivljenih razloga od strane menadžera, Društvo se obvezuje isplatiti menadžeru na ime otpremnine svotu od 915.000,00 kn bruto.

Društvo se obvezuje isplatiti menadžeru otpremninu iz stavka 5. ovoga članka u roku od 90 (devedeset) dana od dana primitka pisane izjave o raskidu od strane menadžera.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 13.

Ugovorne strane sporazumno utvrđuju da će sve eventualne sporove u vezi s ovim Ugovorom nastojati riješiti mirnim putem, a u slučaju spora stvarno je nadležan sud u Zagrebu.

Članak 14.

Prilikom prestanka rada po ovom Ugovoru, menadžer je obvezan vratiti sva materijalna i tehnička sredstva, kao i sve podatke (nositelje podataka) i dokumentaciju koju je od Društva dobio na korištenje u cilju izvršavanja poslova iz ovog Ugovora.

Članak 15.

Ovaj je Ugovor sastavljen u 4 (četiri) istovjetna primjerka od kojih svaka ugovorna stranka zadržava po 2 (dva) primjerka ugovora.

MENADŽER:

Za Oblak d.o.o:

Yves Yvich

Ivan Ivić, predsjednik nadzornog odbora

Slika 1. Ogledni primjerak menadžerskog ugovora

Izvor: Skupina autora: Članovi društva, članovi uprave, prokuristi i likvidatori, RRif Plus, Zagreb, lipanj 2017., str.367

7.1. Primitci menadžera

Primitci se definiraju u ugovoru kao bruto naknada za obavljeni posao i isplaćuju svaki mjesec. Menadžer uglavnom temeljem ugovora ima pravo na naknadu;

- a) poslovne reprezentacije,
- b) za službena putovanja,
- c) za razne članarine,
- d) za stručne literature i usavršavanja znanja,
- e) ostalo.

Osim ovih navedenih primitaka menadžer može imati pravo na nagradu za postignute rezultate rada u društvu kod ostvarene dobiti u postotku koji je određen.

Navedeni primitci koji se isplaćuju menadžeru koji je u radnom odnosu a koristi i menadžerski ugovor zbog obveza i prava oporezivati će se kao plaća, dok primitci koji se isplaćuju menadžeru koji nema radni odnos oporezivati će se na način propisan za drugi dohodak. Za sve navedene primitke isplatitelj je dužan sastaviti obračun i obrazac JOPPD.

Primitci u naravi koje primi član uprave ili izvršni direktor, a nema sklopljen menadžerski ugovor uz ugovor o radu, nego samo menadžerski ugovor oporezuju se kao drugi dohodak. To su primitci od uporaba zgrada, osobnih automobila, troškovi za službeno putovanje, povoljnija kamata kod zajmova, razni darovi i sl. Prema odredbama Pravilnika o porezu na dohodak predujam poreza na dohodak od drugog dohotka obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatitelji najkasnije do 15. dana u mjesecu u kojem je ostvaren primitak³⁷.

U nastavku se daje primjer obračuna drugog dohotka članu uprave koji nije u radnom odnosu, naknada je za članstvo u upravi za prodaju bruto iznos 5.000,00 kn.

³⁷ Božina, A. i Vidović, A. (2018). Naknada za rad menadžera. Pravo i porezi, br. 2/18., str.70-79

Br.	Opis	Drugi dohodak
1.	Bruto	5.000,00
2.	Doprinos za MIO I. Stup 7,5%	375,00
3.	Doprinos za MIO II. Stup 2,5%	125,00
4.	Izdatak za doprinose iz osnovice	500,00
5.	Dohodak/Porezna osnovica	4.500,00
6.	Porez na dohodak - stopa 24%	1.080,00
7.	Priraz porezu na dohodak - stopa 18%	194,40
8.	Ukupno porez i priraz	1.274,40
9.	Neto-primitak	3.225,60
10.	Doprinos za zdravstveno osiguranje 7,5%	375,00
11.	Ukupni trošak isplatitelja	5.375,00

Tabela 3. Obračun drugog dohotka članu uprave

Izvor:Božina, A. (2018). Obvezno osiguranje i primitci članova uprave u 2018. godini

S obzirom na to da je riječ o primitku koji se oporezuje na način propisan za drugi dohodak te isplatitelj na taj primitak obračunava doprinose za obvezna osiguranja, obvezno se sastavlja i obrazac JOPPD. U obrazac JOPPD na stranici B pod 6.2, primitke treba iskazati u jednoj od dvije sljedeće šifre 4014 ili 4015 Primitci po osnovi djelatnosti članova...³⁸

³⁸ Božina, A. (2018). Obvezno osiguranje i primitci članova uprave u 2018. godini. Računovodstvo, revizija, i financije (I), str. 233-245.

8. ZAKLJUČAK

Od svih oblika trgovačkih društava u RH najzastupljenije je društvo s ograničenom odgovornošću. Društvo, kao takvo pravna osoba samostalno i trajno obavlja gospodarsku djelatnost pod vodstvom skupštine, nadzornog odbora i uprave, te članovima kojima pripada udio u kapitalu i član uživa prava i ima obveze koje proistjeću iz udjela.

Da bi trgovačko društvo opstalo i širilo se na tržištu uveliko doprinose članovi uprave, izvršni direktori i menadžeri koji temeljem pravnih akata i ugovora štite ineterese i upravljaju tuđim kapitalom, te odgovaraju za obveze i uživaju prava.

Uprava je organ koji je najzaslužniji za vođenje poslovanja društva na temelju društvenog ugovora, a pod vodstvom članova uprave ili menadžera. Menadžer je fizička osoba koja organizira rad, usmjerava poslovanje i širenje društva, ima autoritet kako unutar društva tako i prema trećim osobama izvan društva. Menadžer temeljem menadžerskog ugovora sklapa posao na određeno vrijeme u funkciji člana uprave ili izvršnog direktora koja kao takva osoba ispunjava sve obveze i prava iz ugovora.

Pri tome takve osobe uživaju pravo na naknadu iz ugovora, primitke i troškove, te se na njih primjenjuje cijeli niz zakona i pravilnika sa pravnog i poreznog motrišta.

9. POPIS LITERATURE

1. Barbić J., Čolaković E., Parać B., Vujić V. (2008). Korporativno upravljanje – osnove dobre prakse vođenja društva kapitala. Zagreb: Biblioteka Kaledioskop
2. Gorenc, V. (2011). Pravo trgovačkih društava, Visoka škola za poslovanje i upravljanje s pravom javnosti "Baltazar Adam Krčelić", Zaprešić, 2010.
3. Skupina autora: Članovi društva, članovi uprave, prokuristi i likvidatori, RRif Plus, Zagreb, lipanj 2017.
4. Vidović, A. (2016). Aktualnosti u vezi s knjigom poslovnih udjela. Računovodstvo, revizija i financije, XVI, (2).
5. Knežević, N. (2003). Radni odnos člana uprave trgovačkog društva - DA ili NE. Pravo i porezi, IV, (4).
6. Božina, A. (2017). Oporezivanje primitaka članova uprave stranaca. Računovodstvo, revizija, i financije III,
7. Grgurev, I.: Pravna priroda i sadržaj menadžerskih ugovora, Rosip, Zagreb.
8. Božina, A. i Vidović, A. (2018). Naknada za rad menadžera. Pravo i porezi, br. 2/18.
9. Zakon o strancima (Narodne novine br, 130/11., 74/13., 69/17. i 46/18.) Raspoloživo na: <https://www.zakon.hr/z/142/Zakon-o-strancima>
10. Zakon o prebivalištu (Narodne novine br, 144/12. i 158/13.) Raspoloživo na: <https://www.zakon.hr/z/557/Zakon-o-prebivali%C5%A1tu>
11. Zakon o računovodstvu (Narodne novine br, 78/15., 120/16. i 116/18.) Raspoloživo na: <https://www.zakon.hr/z/118/Zakon-o-ra%C4%8Dunovodstvu>
12. Zakon o radu (Narodne novine br, 93/14. i 127/17.) Raspoloživo na: <https://www.zakon.hr/z/307/Zakon-o-radu>
13. Zakon o doprinosima (Narodne novine br, 84/08., 152/08., 94/09., 18/11., 22/12., 144/12., 148/13., 41/14., 143/14., 115/16. i 106/18.) Raspoloživo na: <https://www.zakon.hr/z/365/Zakon-o-doprinosima>
14. Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine br, 115/16. i 106/18.) Raspoloživo na: <https://www.zakon.hr/z/85/Zakon-o-porezu-na-dohodak>
15. Zakon o mirovinskom osiguranju (Narodne novine br, 157/13., 33/15., 120/16., 18/18., 62/18. i 115/18.) Raspoloživo na: <https://www.zakon.hr/z/91/Zakon-o-mirovinskom-osiguranju>
16. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine br, 80/13. i 137/12.) Raspoloživo na: <https://www.zakon.hr/z/192/Zakon-o-obveznom-zdravstvenom-osiguranju>
17. Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine br, 16/17. i 137/12.) Raspoloživo na: <https://www.zakon.hr/z/414/Zakon-o-posredovanju-pri-zapo%C5%A1ljavanju-i-pravima-za-vrijeme-nezaposlenosti>
18. Zakon o mirovinskom osiguranju (Narodne novine br, 157/13., 33/15., 120/16., 18/18., 62/18. i 115/18.) Raspoloživo na: <https://www.zakon.hr/z/91/Zakon-o-mirovinskom-osiguranju>

10. POPIS TABLICA I SLIKA

Tablice:

Tabela 1. Obvezni mjesečni doprinosi za člana uprave.....	17
Tabela 2. Obračun drugog dohotka članu uprave-primitak u naravi.....	24
Tabela 3. Obračun drugog dohotka članu uprave.....	32

Slika:

Slika 1. Ogladni primjerak menadžerskog ugovora	31
---	----